

kwad had-
st wilden be-
de armen"
e. Ze zeiden
n, ik heb het
dan meteen
mensch, doch
gelijk effect:

ridaring van
ben gezegd:
ge zelf maar
hebben niet
God de Heere
gebracht zou
tegeding, dat
aangediend?
epen: korban
't aangezicht
gegeven, voor
suseeren. Hij
daad der aan-
juist als zoo-
r de normen
t een "gave",
len, doch om
ft daar toch
n, dat iemand
n "zoo lastig-
at hij in zijn
in" is — nog
als-t-u-blijft,
et een hoons-
en God zich
r helle,
n de exegese
? Het geld
almatos", en
rjs voor den
ten de kerk-
"verklikker"
zen, "moord"?
st niet naar
heid te doen;
n noemt niet
u moordprijz,
overheid be-
anders.

n beteekenen
t een precies
voor een ver-
gebruik kent
n Dan. 2:6;
d uitgedrukte
ldig is, Lev.
kan men zoo
in feite den
8; desgelijks
erjen, 16, 17.
Judas terug-
kwijt wilde,
was een timé
as betrokken

in het woord
en rechtvaar-
isdadiger zou
t geen enkel
daan met die
t, of men den
ren. Voor die
kele feit van
f in het tem-

t. En ze mis-
achte daad"
urven niet —
ze (achteraf)
godvruchtige
.. dan zijn ze
an wel Judas'
ebben, ja, dan
aat te vertoo-
ulakeion"; de
geld heeft in

er is geloopt
en in de Kor-
udas, zijns on-

ls ik me zoo
n de stad te
koelste plaats
ij verzekerde,
n vaststellen.
k door prach-
is in 1949 al
teruggekeerd.
j bewijst, dat
amenwerking,
t alleen maar
om wat kor-
s door de Ne-

k op vooruit-
een hotel (ik
r Pronk, des-
r, zijn onder-
and") (groot)
iet was ook
n aanmerking
iten, die toen
etaald, als ik

danks, de hooge heeren gedwongen, uit te laten komen, voor alle volgende geslachten, dat Israël met zijn eigen hiërarchen-honoraria geen raad weet. De tempelschat is wel aangesproken, om den grooten Tempelbouwer voor een rechtshandel onder Kajafas' praesidium in handen te krijgen, maar straks weet heel Kajafas' consortium met zijn eigen uitkeering geen raad meer; als ze staan, met die dertig daalders in de hand, „Iphne Jahwe", voor 't aangezicht van Israëls God. De eerste de beste verloopen man, straks de hand slaande aan zichzelf, brengt de heeren van hun stuk, zoodra hij maar zegt: korban, leg dat geld nu maar eens vóór Jahwe. Dat Hij u met die gave aanneme, indien Hij u wél wil. Want gij hebt gezegd: wij zijn Gods ambassadeurs.

O, wat een perspectief in de bijbelsche tekening! De leiders hebben Judas afgewezen met een hard gebaar, hun eigen Herder aan de goddeloozen uitgeleverd — en zoo de „gemeenschap der heiligen" stuk gemaakt. En dat ze niet den moed hebben, de quitantie voor aan Kajafas' Hof bewezen diensten den Heere voor te leggen, zegt genoeg. Het is de vervulling van wat Zacharia, de profeet, heeft aangekondigd: de staf der samenbinding of „Band" is verbroken. De kerk is ontbonden — ze hangen aan elkaar als los zand — voor Judas geen conside- ratie en geen congregatie; voor den Herder geen respect; het Romeinsche zwaard te hulp geroepen tegen den eigen Zielzorger; en geen moed om hardop tot God te zeggen, wat men gemonkeld heeft tegen Judas, toen voor 't eerst dat geld begon te schuiven.

Is het zoo heel vreemd, als wij elkaar vermanen: leer eens van Judas?

Wij gelooven het niet.

Want toen die man het „ambt der geloovigen" als zijn „recht" gebruikte, toen stond hij heel verkeerd. Net als iedere man, vrijgemaakt of niet, die op het ambt der geloovigen als op een „recht-van-hem" blijft staan (waar hij gelijk aan heeft), maar zonder dat hij in den grond der zaak heeft voor dien God, die alle ambten saam wil laten werken onder de norm van het allen bindend Woord (want dat vergeten, daar heeft ieder óngelijk aan).

En toch.....

Toch kunnen wij aan Judas zien, hoe machtig de formule „korban" is. Het ambt van alle geloovigen, dat is geweldig. Het kan een hiërarchiek in één moment vernietigen.

Geen wonder, dat de hiërarchen van alle tijden er zoo mee spotten.

Ze hebben wel eens schoon gelijk, als ze smalen: ze maken er een potje van, ook bij „die vrijgemaakten"; nu kun je eens zien, wat er van een kerk terecht komt, waar ze niet leven in kadavergehoorzaamheid. Ieder moge onder ons toezien, als hij zijn „recht" niet als een „roeping" tévens ziet. Maar voorts: het is een rijk geschenk, dat ambt van alle geloovigen. Houd eraan vast, met hand en tand. En zeg maar vaak: dit is nu korban, hier treed ik mee „voor God". Weet u iets, dat zoo zeer reinigt, als dit ééne: met een doodgewoon ding treden-voor-God?

„Doe 't maar in 't zakje!"; — korban. Pas op, dat God niet zegt: ik lust dat geld niet.

Want korban, dat is niet maar een duit-in-'t-zakje-van-de-kerk. Korban, — dat is óók een gave, een gedachte, een bezwaarschrift, een meederheids-, een minderheidsnota. Korban, dat zij ook een antwoord op vijf synodale vragen. Is het dat niet geweest, dan is de heele affaire ijdel.

K. S.

.. Aanvulling

Hier volgt de titel van het boek dat we verleden week citeerden voor wat de fotografische reproductie betreft:

[Titelblad]

Een kort begrip der gantsche Christelike Religie. Inde bygevoechde Tafel voor oogen ghestelt; daer van dit Boeckken de wtlegginge is: met getuychenissen der H. Schrift bewijzende de oorsaken der Salichheit der Wtvercoren/ ende der Verdoemenisse der Verworpenen.

Door Theodorum Bezam eerst in Latijn gheschreven/ ende nu in Nederduytsche sprake overgheset/ door W. V. N.

Tot Leyden,
By Jan Paedts Jacobsz.
Anno 1598.

me niet vergis. Maar het was allesbehalve „grand" als je de afgepaste hoeveelheid eten op je bord zag liggen. Om van de kwaliteit nog maar niet te spreken. Niet dat dit hotel slechter was dan andere in den Archipel: alle gerants hadden toen met de grootste moeijeligheden te kampen om van de menu's iets behoorlijks te maken. Wel was het hotel „grand" in aanmerking genomen de enorme lachbui waaraan ik me heb bezondigd tijdens één van de maaltijden. De goeroe's Coreh en Tanahomba waren toen juist gearriveerd. Van Maleisch had ik toen nog maar heel weinig verstand, zoodat Pronk het gesprek met de goeroe's had gaande te houden. En die vertelde toen een paar staaltjes van zeemansmaleisch aan de goeroe's. Pronk was n.l. al jaren aan het loodswezen in Indië verbonden. Ik begreep er om bovengenoemde reden niet veel van. Maar één mop snapte ik toch. Het gold de uitdrukking: „valsche gebit". In zeemansmaleisch heet dat namelijk: gigi balazer. Gigi betee- kent gebit. Het andere woord exegetiseer ik maar niet.

„Grand" was het hotel ook gelet op het enorme standje, dat ik te incasseeren kreeg van mijn Engel-

[Hierna: Tot den christelicken Leser]
[Hierna volgt op twee pagina's de plaat]
[Op de volgende pagina deze teksten:]

Rom. 11. 35?

O diepte der oordeelen Gods: wie heeft hem eerst ghegeven ende het sal hem vergolden worden?

2 Tom. 3. 16. 17.

Alle Schrift van God inghegheven/ is oorbaarlick tot leeringhe/ tot straffinghe/ tot verbeteringhe/ tot onderwijsinghe/ die inde rechtveerdicheyt is.

Op dat de mensche Gods gheheel sy/ tot allen goeden wercke volmaecktelick onderwesen.

K. S.

.. Proceskosten studentencorps

Sedert onze vorige verantwoording ontvingen we nog volgende giften: N. N. te P. f.250; R. F. E. te D. f.250; door dhr H. H. v. d. Linden, Goes, van de Kerstconferentie Geref. jeugdleiders en -leidsters te Amersfoort-Birkhoven f.42.66, gecollecteerd (!). (U allen wordt bedankt en de ge-

Bestrijding gehandhaafd (I)

Van den heer H. Amelink, oud-secretaris van het C.N.V., mocht ik een exemplaar ontvangen van het nummer van 11 November j.l. van de Gids, het orgaan van het C.N.V., waarin de heer Amelink een artikel heeft gewijd aan hetgeen door mij geschreven werd in ons Jubileumnummer. De redactie van de Gids zegt zijn oud-secretaris dank voor deze spontane bijdrage. Van mijn kant wil ik ook gaarne mijn erkentelijkheid ervoor uitspreken, dat de heer Amelink aandacht heeft geschonken aan hetgeen dezerzijds werd geschreven, al moest hij zijn verweer dan ook plaatsen onder het opschrift „Te veroordeelen bestrijding". Over en weer houden wij ons, naar ik hoop, ervan overtuigd, dat geen persoonlijke drijfveren, doch overtuigingen ons bewegen. Gaarne zal ik dan ook zijn uitgebrachte kritiek onder de loupe gaan nemen. Terwijl ik mij daartoe ga zetten, komt mij onwillekeurig een herinnering uit mijn jeugdijaren voor den geest. Zondag aan Zondag ging de heer Amelink met ondergeteekende (wij kenden elkander persoonlijk niet; de heer Amelink was toen al een bekend man in de Chr. vakbeweging en schrijver dezes nog maar een schooljongen) dezelfde richting: door de Ruitstraat naar de Gereformeerde Duyststraatkerk in Rotterdam-Delfshaven. Aan bepaalde reacties in zijn kritiek, b.v. als hij het heeft over de valsche kerk en art. 31 K.O., kan ik wel afleiden, dat wij nu niet meer kerkelijk dezelfde richting uitgaan en dat we de laatste jaren om heel wat andere feiten uit elkander zijn geraakt dan alleen maar om zulke, die verband houden met verandering van woonplaats, hetgeen te betreuren is.

Aan het slot van zijn artikel schrijft de heer Amelink: „Men ziet dus, welke waarde men aan de publicaties van den heer Groen kan hechten. Het blijkt noodzakelijk dezen schrijver na te rekenen". Alhoewel het gebezigde meervoud van publicaties geen verantwoording vindt in het artikel van den heer Amelink, kunnen wij voor narekenen alleen maar dankbaar zijn, mits het nauwkeurig geschiedt. Wij trachten door duidelijke bronvermelding bij onze citaten onze lezers daartoe niet alleen in staat te stellen, doch ook op te wekken. Overweging van hetgeen door mijn opponent naar voren werd gebracht, noopt mij tot de conclusie, die boven dit artikel staat. Mijn verantwoording moge hierbij volgen:

De heer Amelink begint met de verklaring, dat mijn artikel niet door den titel gedekt werd. Ik betrok daarin ook het C.N.V. en het zou toch gaan over De Reformatie. Waar De Reformatie blijkens de principiele doelstellingen bij de oprichting ook de reformatie op het politieke en sociale terrein wilde doen inwerken, lag, waar ik mij bepaalde tot het sociale, een vergelijking met het C.N.V., dat ook reformeerend op de sociale verhoudingen wilde inwerken, voor de hand. Ik had daarbij ook een ander onderwerp in be-

vraagde „belooning" komt in orde); door ds J. Poulisma uit Kornhorn en Marum, waar men den verjaardag van den pastor vierde, f.10.40 van de gasten; van mej. H. K. te H. f.250; J. J. v. A. te R. f.5.—; van „de Senaren" te Z. H. (N.Br.) f.250; van P. S. te R.-Z. f.2.—; firma Gr. te R.-Z. f.5.—

Deze aanwinst van f.75.06 brengt het bedrag van deze 3e reeks op f.611.24. Waarvoor hartelijk dank.

En nu loopt het jaar 1950 ten einde (u weet: deze copie is al oud). Ook op grond van uittalingen van den Senaat van ons Corps acht ik thans den tijd gekomen, dit rubriekje te sluiten. Onze studenten zijn nog niet geheel waar ze wezen moeten, maar ze hebben toch flinken steun gekregen, en willen ook hunnerzijds nu wel uitspreken, dat ze, dank zij de ruime hulp van uit de kerken, in staat zijn, verder te komen. Deze spontaan opgekomen rubriek heeft ons allen vreugde gegeven; het resultaat heeft ons zeer verblijd. Laat me ook uit naam van het Corps allen hartelijk mogen danken. Mochten er nog bijdragen komen, dan zullen we ze natuurlijk nog graag incasseeren, maar het aanmoedigen houdt bij dezen op met een gevoel van blijdschap over bewezen hulp.

K. SCHILDER.

POLITIEK EN SOCIAAL LEVEN

spreking kunnen nemen, b.v. dat der werkstaking, waarover door dr K. Dijk en de heer A. Schilder in dien tijd geschreven werd, ook dan zou ik de Gids geraadpleegd hebben, die eveneens in die jaren erover handelde. Mijn keus viel echter op de principia en de beleving daarvan voor een christelijk reformatorische sociale actie, met name omdat deze in hun uitwerking ook in onze tijd in geding zijn en ons verdeeld doen zijn. Daarbij moest ik naar voren brengen het duidelijk uitgesproken standpunt van het C.N.V., de kleurloze middenstof van ons volk, als volwaardig bestanddeel, in de eigen organisatie op te nemen, na deze voor die organisatie te hebben aangetrokken. In dit verband liet ik niet onvermeld de kritiek, die in de twintiger jaren tegen dezen gang van zaken in de Gids zelf aan het woord was geweest, ook al was zij blijkbaar tot zwijgen of tot berusten gebracht sindsdien. De strijd van den heer A. A. Basoeki bewijst, dat aan deze kritiek in 1950 uit beleidsoverwegingen het zwijgen werd opgelegd. Nu ontgaat het mij niet, dat hij zijn narekenwerk mijn geachte opponent deze zaak geheel onvermeld laat en ook onbesproken laat, hetgeen door dr K. Dijk nadrukkelijk als richtlijn was aanbevolen: „door zuiver principieele acties, die wel bij ons, maar niet van ons zijn, dwingen tot heengaan". Daartegenover staat het m.i. verwerpelijk beginsel, zoals het door het C.N.V. wordt voorgestaan: die bij ons en niet van ons zijn, bij ons houden en ook daar- bij nog meerderen van dezulken erbij winnen. Deze gedachte ligt m.i. ook ten grondslag aan de circulaire van 25 October j.l. van het C.N.V. aan haar leden, waarin deze in het kader van de actie-1950 worden opgewekt, de ongeorganiseerden in den kring van familie, buurt of straat op te wekken, zich bij het C.N.V. aan te sluiten. Het stuk zet in met de dichtregels van C. J. Nobel: „Mijn rechterbuurman is vannacht gestorven en ik heb nooit een woord tot zijn behoud gezegd". Men wordt opgewekt een goed getuige van den Holland te zijn en den mede-arbeider ervan te overtuigen, dat wij God moeten dienen ook in het vakverenigingswerk. Op deze wijze dan doet men dus iets voor het behoud van zijn buurman, collega en mede-arbeider. Onder aan de circulaire bevindt zich een slip, die men kan afknippen en vervolgens inzenden met deze redactie: „Waarde vrienden, ik heb de boodschap doorgegeven. Als lid van de Chr. vakbeweging geef ik op.....". Naar het mij voorkomt liggen er in uitgangspunt, methode en doelstelling treffende punten van overeenkomst tussen een „Youth for Christ"-actie en deze, die men zou kunnen noemen: „Workers for Christ"-actie. Volgens deze methode maakt men Christenen en leden van de Chr. Vakbeweging „aan den loopenden band". Wanneer men dan vervolgens, om een woord te gebruiken uit het rondschrijven aan de afdelingsbestu-

militeairen, die inmiddels te Makassar hun „tenten" opgeslagen hadden. Niemand zal kunnen zeggen hoeveel de familie Pronk voor die jongens geweest is. Ze vonden er alles: om te beginnen de gemeenschap der heiligen in het samen gehoorzaam blijven aan Christus' wil, dat de zijnen één zijn in het ware geloof. Ze kregen er catechetisch onderwijs, op een onderhou- dende en zeer leerzame wijze. Ze vonden er raad en troost in persoonlijk gesprek. Ze vonden er echt- christelijke gezelligheid, niet het minst ook door de bemoeienissen van mevrouw Pronk, voor wie, ondanks haar zwakke gestel, niets te veel was. Ik beschouw het als een groot voorrecht, dat ik zelf van al die hartelijkheid mee heb mogen genieten. Hoewel al vol- op in de voorbereiding voor haar terugkeer naar Hol- land heeft ze ook toen haar huis disponibel gesteld voor praatavonden en huisbezoeken en alles wat met mijn werk in verband stond. De militairen, die van haar gastvrijheid mochten genieten, zullen deze in- middels reeds overleden zuster-in-Christus nooit ver- geten.

J. P. v. d. STOEL Jr